

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.

Čekovni račun: »
[začasno]

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din,

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din
Malloglas: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisajte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste.

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Socializem in idealizem.

Socializem je zelo materialistična reč. Prvo, kar sliši človek, ki ga še ne pozna, o socializmu, je to, da se bavi le z želodcem. Socialisti nočejo delati, pač pa dobro jesti. Njih nauk je surov, zbuja v človeku le živalske instinkte in ubija idealizem. Toliko je na svetu takega ljubeznivega modrovanja, da bi moral človek smatrati nasprotnike socializma za sama eterična, breztelesna bitja, ki sploh ne mislijo na hrano in žive od samih idealov.

Ali do takih zaključkov bi človek mogel priti vendar le tedaj, če bi hodil z zavezanimi očmi in zamašanimi ušesi po svetu in ne bi ničesar vedel o življenju gospodov kapitalistov in drugih uničevalcev socializma.

Pesem o idealizmu je prav v sedanjih dneh visoko zadonela, in iz tega se brez strahu lahko sklepa, da je na svetu velik trepet pred socializmom, ki ne bi mogel presegati tako v blaznost, če ne bi preveč ljudi na svetu imelo slabo vest. Grozne slike socializma, ki jih lahko opazimo na vseh koncih in krajih, niso nič drugega, kakor karikature, v katerih se resničnost popolnoma izgubi.

Vpričo mogočnega apela na idealizem bi bilo vredno enkrat vprašati: Kaj pa je pravzaprav ideal in idealizem? Ti besedi se izgovarjata, povdarjata in naglašata, da bi učinkovali s svojim zvokom; pomen in vsebina sta pa postranski. Kakor glasba, ki napravi človeka veselega ali sentimentalnega, ki mu napolni dušo s srčnim mrakom ali pa ga dvigne v neumevne višave, a nima besed in ne razlaga ničesar...

Ideale so tolmačili na zelo različne načine in naposled se človek lahko posluži tiste razlage, ki mu je najbolj všeč. Rekli so, da je ideal cilj, po katerem je treba hrepeneti, ki se pa nikdar ne doseže; rekli so, da je ideal cilj duha, stoječ nad materialnimi razmerami; rekli so, da je ideal smoter, ki ga je našla čista misel in po katerem mora stremiti življenje; rekli so, da je ideja nasprotje materije in idealizem nasprotje materializma; in še mnogo drugega so rekli.

Z vsem, kar so pravili, pa ne morejo izpremeniti dejstva, da ni ideal nič brez človeka. Če bi bil ves svet poln »idej«, pa ne bi imele v človeku prostora, ne bi zanj eksistirale. Če ima natura, ali vsemir, ali Bog svoj ideal, pa ga človek ne pozna in nima, je zanj to, kakor da ni takega ideala. Človek se ne more ločiti sam od sebe, ne more čutili s tujimi čutili, ne misliti s razumom izven sebe. Če bi tisočkrat imeli prav tisti, ki trdijo, da svet ni tak, kakor ga vidimo in spoznavamo, da glasovi niso to, kar slišimo, je za nas praktično vendar vse, kar je, tako, kakor dosega naša sredstva.

In človek je materialno bitje. Njegove najvišje misli se porajajo v njegovih materialnih možganih, in da more njegov aparat misliti, ga mora materialno hraniti. Njegove misli pa se morajo baviti le s svetom, ki je, in tudi ta svet je materialen v svoji celoti in svojih delih. Človeške misli lahko

karikirajo ta svet; njegovi paradizi, nebesa, elizije, valhale, pekla, podzemlja so take karikature. Izven sveta pa ne more s telesom ne z duhom.

Materialnosti ne moramo nikdar in nikjer odslaviti; brez nje ni za nas niti idealov, ker nas samih ni brez nje. Poizkusi, da se postavi ideal v nasprotje z materialnostjo in idealizem v nasprotje z materializmom, so sama sofistika. Prvič zato, ker skušajo nekaj nemogočega, drugič nam pa tudi tako težko povedo, kaj naj si mislimo, kadar govorimo o idealizmu.

Od tistih, ki se ukvarjajo z ubijanjem socializma, pa pravzaprav ne pričakujemo razlag. Razumemo jih. Kadar govorijo o materializmu, hočejo označiti socialiste za požeruhe in alkoholiče, za barbarske sovražnike kulture. In kadar deklamirajo o idealizmu, se nam mislijo predstaviti kot ljudje, polni vsakovrstne plemenitosti in prosti vsega nizkega.

Sugestivna moč teh naukov je postala zelo majhna. Kosilo z dvajsetimi različnimi jedmi, serviranimi na srebrnih krožnikih, zalito z importiranim šampanjcem, povžito v dvorani z marmornatimi stebri, gobelini in dragocenimi freskami ni nič manj materialno, kakor porcija jeter s krompirjem, v naglici zavžita iz pločnate posode v tovarni. Če ni za buržoazijo sramota, da ima za obed pet mesnih jedi, dalje ribo, razne salate, prikuhe, par močnatih jedi, tri vrste sira, sadja in zakuskov, ne more biti za delavca sramota, do hrepni pa za dostojni kvantiteti hrane in po kvaliteti, ki ne ubije v par mesecih vsega apetita.

Socializem je nedvomno materialističen, ker gre za tako ureditvijo družbe, da ne bo treba nikomur stradati, ampak da si bo vsakdo lahko privoščil tudi kaj boljše, ne le pri mizi, ampak sploh v življenju.

Toda če polaga socializem na čisto materialna vprašanja veliko važnost, se mu zato ne more očitati prav nič nizkega, surovega, ali, kakor pravijo, protidealnega. Vsak kapitalist stremi po pomnožitvi svojega bogastva; to bogastvo omogoča fine pečenke in sladke torte, izbrana vina in delikatne slaščice, mehke postelje in tople kožuhe. Čim pa bi tem gospodom očitali materializem v tistem grobem smislu, kakor ga oni lučajo socializmu v obraz, bi nam pokazali svoje knjižice in galerije slik, našli vsa »dela usmiljenja« svojih soproog in preračunali, koliko so darovali za ekspedicijo na severni pol, za to ali ono univerzo, za olepšanje svojega rodnege mesta in sploh »za ideale«.

Ker nam ni življenje popolnoma tuje, ne more ta idealizem napraviti posebno velikega utisa na nas. Požrtvovalnost, ki izhaja iz naroda sto milijonov, pa mu vrne pet milijonov v obliki daril, nas spominja na roparja, ki je slekel potnika do nagega, mu izpraznil vse žepa, pa mu naposled vrnil plašč in srajco, da more vsaj za silo še med ljudi. Ta ropar je svoje vrste humorist, ali spomenika mu najbrže ne bodo postavljali.

Toda pustimo za trenotek razmatranje o izkoriščanju in dobrotah, pa dejmo, da je počenja-

nje bogate gospode res idealistično, četudi je v njihovem življenju naravno več materializma kakor v proletarskem.

Kaj pa hoče pravzaprav socializem? Da bi imel ves narod vse to v zadostni meri, kar ima nekoliko posameznikov v nezadostni od bogatinske dobroti, in da bi imel to brez njihove dobroti, ne podlagi svoje pravice. Če je brezplačna kuhinja v kateri dobi nekoliko ljudi malo kruha, znamenje idealizma, ne more biti družba, v kateri dobe vsi ljudje dovolj kruha, protidealna.

Dobroti v naši družbi ni tako velika, kakor se dela; a če bi bila stokrat večja, da če bi bila zadostna, ostane vendar resnica, da miloščina pozibljuje. Ne vemo, kako daleč sega n. pr. Rockefellerjeva ali Morganova rahločutnost; prepričani smo pa, da ga ne bi duševno povzdignilo, če bi moral oblačiti svoje otroke s tem, kar bi mu dajale dobrotne družbe.

Socializem hoče večino ljudstva rešiti bede in ponižanja, katero mu nakhada pomanjkanje prav tako kakor slučajno beraško zadoščanje. Omogočiti hoče masi ljudstva, da dvigne glavo zvesti, da živi od tistega, kar si pridobi z delom in da si pridobi z delom dovolj. Če je idealno darovati revežu obnašene čevlje, mora biti milijonkrat idealno odpraviti revščino in odpreti vsem ljudem pot do dobrih čevljev.

Socializem hoče to doseči z ureditvijo materialnih razmer. Ali na materialnih tleh slone vsi ideali, kakor raste najzlahnejša roža iz zemlje. Milijonarjevi otroci lahko študirajo, karkoli jih mika; če bi bili reveži, bi se morali, čim odrastejo, lotiti dela, ki jim bi dalo telesnega kruha, najlepši talent bi pa lahko obesili na klin. Priroda je tako neprevidna, da deli sposobnosti brez obzira na očetovo bogastvo. Trda je beseda, ali poreči se ne da, da so otroci multimilijonarjev včasih kruti tepci, medtem ko se med sinovi in hčerami prežrtih proletarcev rodijo že veleumni. Ali nasprotuje idealizmu stremljenje, da se poda vsakemu talentu enaka prilika za popolno uveljavljenje?

Kapitalizem nasprotuje takemu idealizmu, ker spravlja sposobnosti v odvisnost od bogastva in jih ubija z bedo; socializem ustvarja podlago za idealizem. Ustvarja jo materialistično; orati polje, gojiti in okopavati je materialističen posel, ali rezultati dajejo poljedelstvu idealnost.

Socializem pa ne služi idealizmu le s svojim ciljem, temveč je kljub vsemu materializmu tudi v svojem gibanju idealističen. Sebičnost se umika altruizmu; požrtvovalnost je največji faktor socialističnega dela; briga za blagostanje bodočih rodov nadvladuje interese živečega. Nešteti socialisti bi bili lahko uživali bogastvo, časti, udobnost, če ne bi bili rajši posvetili svojih moči socializmu — idealu. Trume delavcev bi se bile varovale brezposelnosti, potikanja po svetu in tisočih nadlog, če bi zatajile svoje prepričanje. Kdor ne vidi v takem gibanju idealizma, je slep, ali pa noče vedeti. Milijoni zatiranih pa čutijo ta idealizem v srcih in to mu daje garancijo zmage. Proletarec.

UPTON SINCLAIR:

131. nadalj.

France Kremen.

(Po avtoriziranem prevodu Ivana Moleka.)

»Oj!« je zavpil France. »Stoj! Stoj!«

»Ali poveš?« je zarohnel saržent in prenehal.

»Stoj!« je zavrisnil France divje, ko je oni zopet vlekel, »roko mi zlomiš, to ki je bila ranjena!«

»Ranjena?«

»Krogla je strla kost!«

»Lazeš, vrezček!«

»Res je — vprašaj kogar hočeš! Bitka pri Chatty Terryju v Franciji!«

Saržent je odnehal za hip, ali takoj mu je menda prišlo na misel, da nameščenci v vojaški detektivski službi se ne brigajo za sentimentalnosti.

»Če si bil ranjen, čemu si zdaj izdajalec? Povej imena, ki jih moram vedeti!« In zopet je rnil uklenjeni roki navzgor po hrbtu.

Bila je strašna muka kakršne France ni še nikdar občutil. Grozno je zatulil: »Čakaj, čakaj, čuj!« ... Mučitelj je prenehal in sikal: »Imena?« In ko je France molčal o imenih, se je natezanje

rok nadaljevalo še z večjo silo. France se je krčevito zvijal, ampak pomagata sta ga držala kakor v kleščah. Jokal je, prosil, stokal in vzdihoval, toda stene podzemeljske celice so bile predebele in pregloboke, da bi bili sosedje zunaj ječe vedeli, kaj se godi tu.

Včasih gremo v muzeje in zremo na hudičovo orodje, ki je nekoč služilo ljudem za mučenje so-ljudi, in se zgražamo ter si častitamo, da živimo v bolj v človečanskih dneh — pri tem pa pozabljamo, da ni treba ravno takih aparatov za povzročanje bolečine človeku. Vsakdo lahko muči drugega, če je mučen siromak brez moči. Edina stvar, ki je potrebna je motiv, to je kakršnakoli oblika privilegija, katere se naslanja na zakon in ki je zavarovana proti rebeljonu.

»Povej imena!« je kričal Perkins, ko je zavil Francetu roki gor do vratu in viseč na njegovem hrbtu je še vedno rnil in rnil. Kremen je že omedleval radi bolečine; vse njegovo bitje se je krčilo. Bil je grozno — zakaj mora biti to? Vse, vse stori, karkoli je, samo da preneha trpljenje. In v njegovi duši je zavreščal glas: »Povej, povej!« — Ali hitro je pomislil na malega Russa, revnega, bolnega, ki zaupa vanj — ne, ne, ne pove! Ne

pove nikdar! A kaj naj stori? Prenaša grozno muko? Ne more prenašati — prestrašno je!

Njegovo telo se je zvijalo, cvillil je, plakal in ihtel. Morda so bili ljudje, ki so ponosno tropteli, ne da bi dali glas od sebe, ampak France ni bil tak. France je vpil, tulil, vreščal — vse je storil, vse, kar mu je narekovati usgon obrambe — edino tega ni hotel storiti, kar je zahteval mučilni trinog.

Naposled se je Perkins utrudil. To je bila ena neugodnost primitivnega ročnega procesa, na katerega je bila ponižana ameriška policija radi političnega sentimentalizma. Mučitelja je zgrabila jeza in začel je tresti in zvijati Francetove roke, tako da ga je moral Connor opomniti, naj pazi. Perkins ni smel zlomiti kosti.

»Pripravi mu glavo!« je ukazal saržent. Pritisnila sta mu glavo, da se je dotaknila tal. Grady je zvezal Francetove noge, da so mirovale, Connor ga je držal za vrat, Perkins je pa stopil z noge na spono na uklenjenih rokah. Zdal je mučitelj stal pokonci, lahko je dihal svobodno in nadaljeval natezanje mišic in kit.

»Tako bom stal vso noč. Povej, prokleti pes!«

[Dolje prih.]

Razno.

Ljubljanski velesej je za prihodnje leto zopet zasiguran. Baje je že 95% razstavljalcev obljubilo zopetno udeležbo.

Ra. mejitev med Italijo in Jugoslavijo in sicer na slovenski meji je že vsa končana razen nekoga dela pri Planini. Vse tri triglavske vrhove z Aljaževim stolpom vred dobimo mi.

Vlada se bavi z zakonom o pobijanju korupcije. Glavno v tem zakonu bo to, da bodo imenovane tri stalne komisije s sedežem v Beogradu, Zagrebu in Sarajevu, ki bodo imele namen preiskovati kazniva dejanja.

Opozicija namerava zahtevati sklicanje parlamenta radi zagrebških dogodkov. Zdaj se jim mudi, ko so bili v vladi pa nič! Kaj je treba večjih dokazov, da je naš parlamentarizem le neresno uveljavljanje posameznih partizanstev!

Velikožupansko vprašanje v Sloveniji kar noče z mrtve točke. Listi poročajo iz Beograda, da so si tam izmislili zopet novo rešitev in sicer tako da obe oblasti ostaneta, v Ljubljani bo sedel Teodor Špora, v Mariboru pa dr. Miroslav Ploj. Baltić in Pirkmajer sta upokojena, Vrag vedi, kako dolgo bodo vlade s svojimi županskimi močicelnj in anti-močicelnj vodile ljudstvo za nos, namesto da bi začele oblastne zadeve že vendar enkrat pošteno obratovati.

Našega vojaškega atašeja o Sofiji so 17. tm. zopet napadli in izstrelili proti njemu tri brezuspešne strele. Sedaj bo ukrenila naša vlada „diplomatske korake“. Atašeje in poslanike naj pokliče domov, da bodo življenja varni, bolgarski fašizem naj seganje v lastnih odprgkih, pa bodo to najuspešnejši diplomatski koraki.

Izplačilo razlike uradnih plač od septembra 1923. do maja 1924. se bo baje izvršilo v septembru, ker je finančni minister že ugotovil da je to izplačila krivo. Sedaj bomo pa videli, kako zna nova vlada voditi državne nameščence za nos.

Nesrečni ml. Tajništvo Zveze narodov je objavilo odgovore portugalske, avstralske in jugoslovanske vlade zaradi razorožitve. Edino portugalska vlada pravi, da bi mogla sprejeti garancijski pakt in razsodišče v slučaju spopada, dočim sta Avstralija in Jugoslavija odločno proti temu, češ da to, češ da ono. Bojita se predvsem, da bi večji sovražnik v slučaju napada lahko izkoristil ugodno situacijo, še predno bi ga moglo razsodišče prijeti za ušesa. Hudiči naj vsi skupaj razorožitev sklenejo, pa se ne bo treba manjšim bati pred večjimi! Ali jim ne more parademarš iz glave in starih buržuj-skih kosti!

Iz bolgarskega perivoja. V Sofiji je bil pri belem dnevu umorjen bivši tajnik bolgarske komunistične organizacije Somokov. — Grška in bolgarska vlada sta se odločili nadzirati medsebojne meje z močnimi oddelki vojaštva radi komitaških spopadov.

Na Dunaju se vrši mednarodni kongres tekstilnega delavstva, trideseti, odkar se je ta stroka internacionalno združila.

Esperantski kongres na Dunaju, ki je že končan je sprejel resolucijo, ki zahteva, naj se uvede esperanto v vse srednje in visoke šole. Kongresa se je udeležilo krog 4000 oseb iz več nego 40 dežel. Sestavil se je odbor, ki mu je namen pripraviti svetovno esperantsko zvezo s sedežem v Varšavi.

Rumunci čutijo, da gre z njihovo nepravilno vlado v Besarabiji h koncu. Zato delujejo z nasiljem s polno paro. Vsak dan aretirajo kopico ljudi, ki so osumljeni vohunstva v prid Rusiji. Nad Besarabijo, Temešvarom in Bukarešto so proglasili obsedno stanje. Obsedno stanje, vohuni, roparji, fašizem, politično nasilje, batinanje, gospodarski polom, analfabetstvo, korupcija — lepo peč imamo ob naši severovzhodni meji!

Med Rumunsko in Ogrsko je bila podpisana trgovska pogodba. Lepi kramarji so se sporazumeli!

Matteottijevo truplo so pokopali v družinski grobnici v Fratta Polesini. Navzoči so smeli biti le sorodniki, zastopniki poslancev in senatorjev. Komisija je dognala, da je bil Matteotti zaboden v trebuh in je imel več kosti zlomljenih. Glava je razbita. Banditi so ga na mestu, kjer so ga oblasti odkopale kar na naglo stlačili v zemljo. Manjkalo je več udov.

V Neapelju je prišlo do spopada med množico, ki je zvedela za najdenje Matteottijevega trupla, in fašisti. Bilo je več mrtvih in ranjenih. Pri tej priliki so nastopila tudi meščanska antifašistovska društva.

Belgijski rudarji so zastavkali.

Nova razorožitvena konferenca se bo vršila po novih vesteh spomladi.

V Sudanu je proglašeno obsedno stanje.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Kar vi potrebujete, to je Elzafluid. To je pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine. Polzkušna pošiljka Din 27.— Lekarna Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elzatr g. 252. Hrvatska.

Poročilo

s pokrajinske strokovne konference 3. avgusta 1924. (Konec.)

GOLMAJER: Omenja, da je bil referat dr. Likarja prirojen na temelju izčrpnega referata dr. Topalovića na kongresu GRSJ, ki je že itak podal popolno resolucijo in je torej resolucija s. Rojca odveč.

JERAM: Kritizira delegate, ki ne smatrajo dovolj resno svoje naloge na kongresu. Navaja dejstva, da obstoji nevarnost splošnega propada 8urnega delavstva. Čudno se mu zdi, da se na strokovnem kongresu tega vprašanje nihče ne dotakne. Naloga novega oblastnega odbora bo, da se polom tiska in intenzivne agitacije odločno zavzame za princip 8urnega delavstva, ki mora za nas veljati kot nedotakljiv. Ta naloga novega oblastnega odbora je važna in velikega pomena ob enem z ozirom na brezposelnost, Pridobitev 8urnega delavstva je že itak na pol izgubljena in obstoji sedaj resna nevarnost, da bo mogoče v kratkem 8urni delavni čas izgubljen tudi pri težki industriji. Z ozirom na ta dejstva niso se delegati svojih nalog do 8urnega delavstva zavedali. Ne ve, ali smo že res zapisani propadu, ko vlada očitno brezbržnost na naši strani za vse, kar je naša korist, naša pridobitev in zmaga.

Na to prebere s. Jeram še resolucijo za 8urni delavnik.

Dodatno omeni še sovraštvo med kmetiskim ter industrijskim delavcem, ker industrijski delavec včasih v svoji nezavednosti konkurira kmetickemu delavstvu. Posledica tega pa je zopet često ta, da kmetijski delavec, ki je radi konkurence industrijskega delavca na svojem zaslužku prikrajšan, zapuša delo pri poljedelstvu in gre v tovarne konkurirati industrijskemu delavstvu, ali vsaj povečava njegove vrste, često brez nujne potrebe. Delavci na ta način sami gazijo socialne pridobitve, kakor je tudi 8urni delavnik. Nadalje še omeni slabi vpliv na bojovno zmoglost enotnih strokovnih organizacij, če imamo v njih pripadnike meščanskih političnih strank. Proti temu se je treba postaviti, in zanesti moramo socializem v korumpirano sedanja družbo. [Aplavz].

LESKOŠEK: Poudarja, da nas veliko tepe tudi pisenčevanje v delavskih vrstah. Poudarja pomen abstinence za delavstvo. Pijanec delavec je vedno pripravljen prodati kapitalistu sebe in druge. Ne resolucije, ampak resnično se je treba lotiti dela proti najhujši kugi današnje dobe, proti alkoholizmu, da bo tudi pri nas kmalu izgledalo v tem oziru tako kakor na Švedskem, kjer je 76% abstinentov v delavskih organizacijah in ne samo po dva abstinenta, kakor na našem današnjem kongresu. Le roka v roki z abstinenco ima delavski razred zasiguran napredek in svojo končno zmago. [Porogljiv nemir].

CVAJNAR: Zavzema se za volitve v delavsko zbornico in delavske zavarovalne zavode. Obžaluje, da se je v splošnem tako minimalno na tem delalo.

Dr. LIKAR: Obžaluje, da se strokovno gibanje v sedanjih razburkanih časih mora z vsem drugim baviti in ne oslone potem časa za važna vprašanja socialne zakonodaje. Tozadevno omenja pogubonost časopisnih napadov z ozirom na izgubo časa, ki bi se pa lahko uporabil za koristne stvari, zlasti pa za razmotrivanje socialne zakonodaje. Naj „Delavec“ piše o tem vprašanju, pa ne pričakarije. Naši tajniki morajo o takih stvareh pisati in take tajnike mi potrebujemo. Urednik „Delavca“ pa ne more imeti sam veselja do takega dela, če strokovni tajnik napiše brezmišeln napad v političen list. Za to se z združenimi močmi lotimo dela na polju socialne zakonodaje in bo v tem oziru tudi kmalu krenilo na boljše.

DOMŠE: zahteva, naj se pravila in pravilnik GRSJ razvzame in sicer v slovenski in tako, da bo do vsakega dostopna in razumljiva.

SVETEK: Poda tozadevno pojasnilo, da so pravila in pravilnik organizacijam na razpolago in sicer za enkrat v hrvaščini.

Zaključno besedo ima

KREKIC (Zagreb): Smatra iz poka kongresa, da je še veliko zdravega v našem strokovnem gibanju. Zadnji kongres se je vršil v znamenju borbe s komunisti. To se je preživelo, danes te borbe več ni in sindikalno gibanje v Sloveniji je zdravo. Strokovno gibanje mora biti enotno. Vsaka politična skupina sme zase pridobivati članstvo, ne sme pa cepiti strokovnega gibanja. S tem, da smo ugotovili, da je današnje strokovno gibanje tako razveseljivo zdravo, mu kličem: Naj živi in napreduje strokovno gibanje Slovenije! [Aplavz].

PETEJAN: Smatra današnje delo kongresa za dobro izvršeno. Upa, da se bodo vsi slepi in resolucije tudi resno izvajale. Pozabiti pa nikakor ne smemo na naše socialne zavode, gospodarske organizacije, produktivne zadruge itd., ker so to važni pripomočki v bojih za osvoboditev proletariata poleg strokovnih organizacij. Nova SK se ne sme izgubljati v malenkostih in bo na ta način žela uspehe. Naj gremo iz kongresa z zavestjo važnosti storjenega dela. Proč z malenkostmi, proč z osebnim bojem! Naj živi GRSJ, naj živi enotnost delavskega gibanja! Zahvaljuje se vsem, ki so do tega uspešnega kongresa pripomogli in tudi UDR, ki je

oba dneva z zastraženjem lokala zasiguralo mirni potek. Zaključuje kongres ob 17.45. [Aplavz in delegati zapojejo delavsko himno.]

Dopisi.

„Socialist“ piše v svoji številki z dne 4. ju. 1924, da se naj delavstvo rajši bavi z vprašanjem delavskih bank kakor pa da čita Bernotove traperije in oslarije i.t.d. Naše mnenje pa je: delavstvo se bo z bankami bavilo tačas, ko bo sigurno, da bodo banke res delavske last, ne pa last posameznih gospodov. Delavstvo mora zdaj v tem trenutku računati na to, da si zboljša predvsem socialne zakone, katerih dozda še sploh ni vredno omenjati pri nas. Doba za starostno zavarovanje je pred vrati; osemurni delavnik se majo na vsej črti, kdo Vam ga bo ščitil, če ne vi delavci sami? Kdo se bo boril za starostno zavarovanje, če ne delavstvo samo? Kdo se bo trudil, da pride čas, ko bo v Beogradu sedela delavska vlada, če ne delavstvo samo? Neki ljudje si predstavljajo rešitev proletariata samo z bankami, ki so produkt kapitalističnega razreda in kapitalistične goljufije, torej naboljše sredstvo za izkoriščanje delavskega ljudstva. Uredimo najprvo gospodarske zavode s tem, da jih postavimo na dobre temelje ter da jih razširimo tako delež, da bomo imeli na tem polju ono gospodarsko silo, ki se nam na drugi strani obeta od bank „Sloga“ in „Kons. društvo za Slov.“ tam so naše banke, tam naj vlega vsakdo prihranjeni denar, če ga sploh ima. Čudno nam se zdi, kako računajo gospodje, da naj delavstvo banke ustanavlja, ko nima niti za svoje skromno življenje dovolj sredstev, da se pošteno preživi in obleče. Kdor ima milijone, ni čuda da govori o bankah i.t.d. Računati bi morali tudi s tem, da nismo na Angleškem, če nam dajo za vzgled delavske zavode Anglije. Kadar bomo v naši državi tako zavedni in močni, da bomo vladali, tedaj bomo mislili tudi na to, da bomo kapitalistične banke socializirali, ki so itak samo iz delavskih žuljev in krvi zgrajene in so torej po naravnih zakonih že davno naša last.

Drugi gad iz Črne.

Jesenice. Leto je minulo, odkar je bil zadnjikrat v tej občini izvoljen župan: vso to dobo je gospodaril tej občini gerent, enkrat klerikalec, drugič demokrat, vselej pa izrazit pristaš in zapovednik imovitih, ki poznajo delavca in malega posestnika le takrat, kadar potrebujejo njegov glas, da bi z njim zopet pomagal na krmilo njim, ki bi ga pozneje zopet prezirali ter omalovaževali kakor prej, upoštevali pa takrat, ko bo treba nositi bremena, katere boš moral nositi ti ročni in duševni delavec in mali kmet bodisi direktno ali indirektno, ker plačuješ s kupovanjem življenskih potrebščin tudi vse davke in dohlade drugih, a nimaš niti najmanjšega vpliva na občinsko gospodarstvo. Gospodarili so — kakor bodo tudi v bodoče — brez tvojega soglasja in sodelovanja, toda na tvoj račun.

Odveč bi bilo naštevati tukaj vse meščanske stranke in stranci, ki bodo imele svoje skrinjice na volišču ter lovile naše glasove, da bi tudi v bodoče kakor do sedaj delale brez vas in proti vam v korist nekaterih posameznikov.

VOLILCI! kdor hoče imeti res delaven občinski odbor, ta naj voli kandidate katere je postavila edina organizacija delavnih slojev, to je lista „Socialistične Stranke Jugoslavije“. Njena skrinjica je

ČETRTO

Volilci, ne pustite se zapeljati po raznih „tudi“ delavskih agitatorjih, takoprav so v resnici delavci, ki pa v svoji nezavednosti podpirajo največjega izkoriščevalca delavstva, kapitalizem.

Socialistična stranka Jugoslavije je stranka vseh, ki si z delom svojih rok in svoje glave služijo svoj kruh.

Socialistična stranka Jugoslavije je za javnost, enakopravnost in poštenost, od Tvojega in od skupnega delovanja bo odvisno, kaj bomo dosegli v boju za pravico.

Kdor je pošten gre v boj za splošno in skupno korist, da zmaga lista „Socialistične stranke Jugoslavije“.

Delavci, volilci, v nedeljo 31. avgusta vsi na volišče v Vašo korist! V zavednosti in slogi je moč proletariata.

Zatorej vsi kroglico v ČETRTO skrinjico.

Rabim takoj

20 dobro izvežbanih čevljarjev.

PETER GREGORC, Maribor,

POD MOSTOM 22.

Lastnik: „Sloga“, r. z. s. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

21. VIII. Tiskarna bratov Ružički v Krškem

Čitajte naš tisk!